

Vývoz „zelených výrobků“ roste třikrát rychleji než celý český export

30.4.2025 - | PROTEXT

Dekarbonizace a investice do energetické tranzice jsou globálním megatrendem. V loňském roce poprvé překonaly hranici dvou bilionů dolarů celosvětově a česká ekonomika má jednu z nejlepších šancí na světě díky tomuto trendu růst. Ukazují to unikátní data z analýz Druhé ekonomické transformace k Mapě příležitostí, což je projekt vznikající ve spolupráci s dalšími podnikatelskými asociacemi, jehož cílem je identifikovat konkrétní obory, ve kterých může Česko profitovat z celosvětových trendů zelené transformace.

„Dekarbonizace je globální megatrend, který může zpomalit, ale nezastaví se. A co je pro ni celosvětově potřeba? Investice do nových moderních zařízení. Tedy sofistikovaná průmyslová výroba. A to je to, v čem jsme dobří,“ uvedl předseda správní rady Druhé ekonomické transformace Martin Vohánka.

Celkově český vývoz mezi lety 2022 a 2023 narostl o 5,7 procenta. Oproti tomu výrobky v analýzách identifikované jako „clean tech“ o 14,9 procenta, tedy bezmála 3krát více. Vyjádřeno nominálně v korunách šlo v roce 2023 o 5,5 bilionu korun v celkovém exportu zboží a 1,2 bilionu z toho představovaly zelené výrobky.

„Poprvé podle těchto unikátních dat dosáhl objem vývozu „clean tech“ položek stejné hodnoty jako vývoz automobilového průmyslu, který je dlouhodobě klíčový pro českou ekonomiku,“ doplňuje Vohánka s tím, že tyto dvě množiny výrobků mají ovšem překryv v oblasti elektromobility. A to i s ohledem na to, že elektrické škodovky patří k nejžádanějším elektromobilům v Evropě.

Po Tesle Y a Tesle 3 byla loni Škoda Enyaq třetím nejprodávanějším elektromobilem na kontinentu.

Největším investorem do dekarbonizačních technologií je přitom Čína s 800 miliardami dolarů, následována USA a EU s 300 miliardami. Tato čísla navíc nezahrnují investice do šetrnějších postupů v průmyslu, cirkularity a zacházení s odpady, zemědělství a péče o krajinu či do zacházení s vodou. Z toho lze očekávat, že investice do čistých technologií výrazně v příštích letech nadále porostou. Tempo růstu je přitom výrazné: mezi lety 2020 a 2024 činilo průměrné roční tempo růstu 22 procent.

A je to výrazná šance pro Česko. To je druhou nejlepším připravenější ekonomikou, která může těžit z globálního trendu dekarbonizace. Máme 3. nejvyšší podíl mezi zeměmi v zaměstnanosti v zelené výrobě, stejně tak jsme 3. v podílu vývozu zelených výrobků na HDP. Do pátého místa se držíme i v žebříčku schopnosti vyrobit takové zelené výrobky, které ostatní země neumí – aktuálně nám patří 4. místo. Naopak mírně jsme klesli v podílu špičkových technologií na vývozu, a to na 20. příčku.

V rámci unikátního projektu Mapa příležitostí nyní spolupracující organizace spouštějí webovou stránku – www.mapapriležitosticeska.cz. Ta na jednom místě shromažďuje reálné informace o potenciálu českého exportu v jednotlivých sektorech s využitím udržitelné výroby. Staví na oficiálních datech světového obchodu a vybírá koncové produkty i komponenty potřebné k zelené transformaci. Interaktivní mapa s výsledky umožní novinářům, úředníkům i široké veřejnosti vytvářet vlastní výstupy. Stránka zároveň ukazuje konkrétní příběhy úspěšných odvětví nebo odvětví s výrazným potenciálem.

V této chvíli bylo zmapováno 4056 výrobků z 5606 vývozních položek, což představuje 88 procent

českého vývozu. Jako „clean tech“ je identifikováno 501 položek a představuje to více než pětinu celého českého vývozu, konkrétně 21,4 procenta.

„Elektromobilita, jak ukazují data, se stala v roce 2023 oborem, který dokázal vyvézt z Česka zboží za více než 10 miliard dolarů. Meziroční růst je pak vyčíslen na 33 procent. Velmi slibným odvětvím jsou železnice a kolejová vozidla. Jde především o elektrická kolejová vozidla poháněná trolejí, díly pro lokomotivy či vozidla k údržbě tratí. Například v samotné oblasti dodávek dílů pro lokomotivy nám patří 3. místo na světě! Za celé „železniční“ odvětví byl pak růst působivých 46 procent a objem byl přes 2 miliardy dolarů. Objemově významnou skupinou výrobků pak jsou elektrické sítě a elektrické prvky. Poptávka po nich roste díky tomu, že roste objem distribuované vyráběné elektřiny, díky které je potřeba budovat a posilovat energetické sítě. Celkový český vývoz v této skupině narostl v roce 2023 o 10 procent na 12 miliard dolarů,“ vypočítává seniorní analytička Druhé ekonomické transformace Lucie Beránková.

Významný nárůst pak zaznamenala také odvětví měřicích přístrojů, led svícení nebo baterií. V této oblasti zaznamenal mimořádný růst 72 % zejména vývoz lithium-iontových baterií, který je spojen s elektromobilitou. V Mladé Boleslavi byla totiž v polovině roku 2022 spuštěna nová linka na kompletování bateriových systémů pro koncern Volkswagen, což český vývoz, v objemu přes 3 miliardy dolarů, posunulo na 7. příčku na světě mezi vývozci li-on baterií.

„Ukládání energie je svatý grál energetiky. Kdo dokáže energii efektivně na delší dobu ukládat, může úplně změnit celé paradigma fungování energetiky. Svět dekarbonizuje a podporuje čisté energie a pro nás je to klíčová příležitost pro transformaci našeho průmyslu,“ uvádí ambasador Druhé ekonomické transformace Petr Pudil. Jeho společnost Draslovka se nyní pustila do segmentu sodíko-iontových baterií. *„Sodíku máme v Evropě i v Americe dost. Hodí se právě do bateriových úložišť nebo pro zálohovací řešení pro datacentra. Určitě to je jedna z alternativních technologií, která může změnit bitvu s Čínou o technologickou dominanci energetické tranzice,“* doplňuje k tomu Pudil.

Mapa příležitostí vzniká pod taktovkou spolku Druhá ekonomická transformace ve spolupráci s odbornými a podnikatelskými organizacemi: Datlab, Aliance pro bezemisní budoucnost, Svaz moderní energetiky, Změna k lepšímu, Institut cirkulární ekonomiky a Asociace udržitelného podnikání.

Další podrobnosti naleznete na:

www.2ET.cz

www.mapapriležitosticeska.cz

<https://www.ceskenoviny.cz/tiskove/zpravy/vyvoz-zelenych-vyrobku-roste-trikrat-rychleji-nez-cely-cesky-export/2667515>